Ujvári János – Vadász Ágnes

Vele, de nélküle: szabadalmi dokumentumok keresése osztályozási rendszer segítségével az *esp@acenet* adatbázisban

A jó minőségű keresésekhez szükség van az osztályozási jelzetek használatára, de ezt úgy is meg lehet valósítani, hogy ne kelljen a keresőnek az osztályozási rendszer ága-bogait ismernie. Példákon keresztül avatjuk be az olvasót az esp@cenet worldwide szabadalmi adatbázis használatába és megmutatjuk azt az ötletes módszert, amellyel könnyedén rá lehet találni az alkalmazandó osztályozási jelzetekre, és ezáltal a legrelevánsabb találatokra.

A szabadalmi adatbázisokat akkor érdemes használni, ha szeretnénk feltérképezni, hogy adott műszaki probléma megoldásában hol tart a világ, vagy ha kifejezetten arra vagyunk kíváncsiak, hogy az általunk létrehozott műszaki megoldás létezik-e már. Olyankor is szükségünk lehet szabadalmi adatbázisokra, ha már oltalom alatt lévő megoldásunkkal szeretnénk új piacokra, vagy gyártókapacitásra szert tenni más országokban. Ilyenkor azt kell vizsgálnunk, hogy az adott országban nem sértünk-e érvényes szabadalmi jogokat. Az utóbbi két esetben akár egyetlen releváns dokumentum is csökkentheti a gazdasági kockázatokat.

Bemutatjuk, miként lehet az osztályozási jelzetek használatával a keresés minőségét úgy javítani, hogy a felhasználóknak ne kelljen ismerniük az osztályozási rendszert. Ehhez olyan szabadalmi adatbázist választottunk, amelyhez mindenki ingyenesen hozzáférhet, és speciális keresési lehetőségei vannak. Példáinkat a több mint 60 millió szabadalmi dokumentumot tartalmazó, esp@cenet (http://ep.espacenet.com/) adatbázis összetett (advanced search) és osztályozási (classification search) keresőfelületeinek segítségével mutatjuk be. Az alábbi angol nyelvű keresési példákon keresztül a könyvtárosoknak, a tájékoztató, illetve az elszánt, műszaki területen jártas szakembereknek kívánunk segítséget nyújtani.

A szabadalmi dokumentumok kutatásakor az osztályozási jelzetek használatát a következő esetekben tartjuk elengedhetetlennek:

 Ha a dokumentum nyelvétől függetlenül szeretnénk teljességre törekvő tematikus keresést végezni. A szabadalmi leírások formátuma világszerte szabványos, a dokumentum első oldalán mindig megtaláljuk a Nemzetközi Szabadalmi Osztályozási (NSZO) rendszernek megfelelő osztályozási jelzetet.

- Ha olyan természetes nyelvű keresőszavakat használunk a keresőkérdés megfogalmazásakor, amelyek különféle ismeretterületek dokumentumrekordjaiban kulcsszóként egyformán előfordulhatnak, akkor akár általánosabb jelzet megadásával is azonnal a megfelelő kontextusba kerülnek a keresőszavaink, és a találatok száma kezelhető számúra csökken. Ilyen keresés lehet például, ha keresőszóként anyagneveket használunk (pl.: agyag), és a jelzettel az anyag felhasználási területét adjuk meg (pl. B28B Agyag vagy kerámiai kompozíciók, salakot vagy cementszerű anyagot, pl. gipszet tartalmazó keverékek formázása vagy C04B 33/00 Agyagáruk). Hasonló a helyzet olyan, kevéssé specifikus szavaknál is, mint például a "sapka". Ilyenkor a szakterületet megjelölő jelzetekkel támogathatjuk meg a kutatást. Ha a "sapka" fejrevaló, akkor a jelzet az A42, ha a "sapka" palack záró eleme, a jelzet B65D47/06, ha pedig csőszerelvényként használt zárósapka, akkor az F16L55/115 jelzetet használjuk. Erre mutat példákat az 1. táblázat.
- Tapasztalatok szerint a szabadalomkutatási esetek mintegy 20%-a keresőszavakkal nehezen körülírható. Ilyenkor, illetve az esp@cenet adatbázisban való kutatáskor – az egy mezőbe beírható maximálisan négy keresőszóra vonatkozó korlátozás miatt – a keresés kevéssé kecsegtet eredménnyel. Ezekben az esetekben akár egyetlen osztályozási jelzet megadásával is pontosabb találati halmazhoz juthatunk, mint bármilyen keresőszavas kereséssel.
- Az NSZO, habár az utolsó két évben revíziója felgyorsult, a gyorsan fejlődő szakterületekkel nehezen tart lépést, de az olyan "megállapodottabb" műszaki területeken, mint a gépipar és az

1. táblázat	
Osztályozási jelzetek azonos alakú szavak megkülönböztetésé	ére

Osztályozási jelzet	Osztályozási jelzet meghatározása	Ábra példa
A42B1/22	Kalapok; sapkák; csuklyák állítható mérettel.	No. 100 No. 100 US2008216210
B65D47/06	Zárószervek töltő- és ürítő- vagy ürítőeszközökkel, zárószervek szivattyútól eltérő ürítőeszközökkel, kiöntő szájnyílásokkal vagy csövekkel; ürítő szájnyílásokkal vagy csatornákkal.	Pall Pall Pall Pall Pall Pall Pall Pall
F16L55/115	Csövekben vagy csőrendszerekben vagy azokkal kap- csolatban használt csövek vagy szerelvények, csövek- ben vagy tömlőkben való áramlás megállítására szolgáló eszközök, sapkák.	US2008216910

elektrotechnika, viszonylag nagy biztonsággal használhatók az osztályozási jelzetek.

Általánosságban elmondhatjuk, hogy ha az adatbázisban van legalább 200 releváns dokumentum, akkor a rekordokban szereplő kulcsszavakra irányuló kereséssel még "vak tyúk is talál szemet" alapon is releváns dokumentumra bukkanhatunk. Ezt használja ki az esp@cenet adatbázis "osztályozási keresőfelülete". Ha tehát egy adott műszaki területen a legtöbb releváns szabadalmi dokumentumot szeretnénk megtalálni, használjuk a "*Classification Search*" lehetőséget.

Keresési példák

Példáinkban két olyan szakterület szerepel, ahol szignifikánsan jobb eredményt kapunk osztályozási jelzetek keresésével, mint keresőszavak használatával.

1. példa

Szabadalmi dokumentumokat keresünk olyan műszaki megoldásokról, amelyek lehetővé teszik, hogy a leszálló repülőgép kerekei ne álló helyzetben érjenek talajt, hanem már a kellő sebességre felgyorsulva forogjanak.

Az alkalmazandó keresőszavak a következők: leszállás – landing, touchdown (akár eltérő írásmóddal touch-down), descent szerkezet – equipment, gear, mechanism körforgó mozgás – rotating, circulatory repülőgép – aircraft, airplane, plane

A keresőkérdéshez ajánlott a tárgyszavakat jobb oldalról csonkolni. A természetes nyelvű keresőszavas kérdés a következőképpen alakul: airplane* AND land* AND gear* AND rotat*

Első lépésben a kiválasztott szavakkal keresünk az adatbázis összetett ("Advanced search") keresőfelületén úgy, hogy beírjuk a keresőkérdést a "Keyword(s) in title or abstract" mezőbe (1. ábra). A szavak keresőmezőiben, illetve az osztályozási jelzetek keresőmezőiben az egymás mellé írt keresőelemek alapértelmezésben logikai ÉS kapcsolatban állnak egymással. (A számokat tartalmazó mezőkben a logikai VAGY az alapértelmezett operátor!)

A találati lista (2. ábra) esetünkben 39, különféle műszaki területről származó dokumentum rekord-

ját tartalmazza (az adatbázis 2008. szeptember 19-i állapota szerint). Végignézve a listát alig bukkanunk releváns találatra.

١	European Patent Office		espacenet		
Home Contact	English Deutsch Français		Help index ?		
Quick Search	Advanced Search		Leam more about searching Get assistance 오		
Advanced Search					
Number Search	1. Database				
Last Results list					
My patents list 0					
Classification Search	Select patent database:	Worldwide 💌			
Get assistance ©					
Quick Help » What does each database	2. Search terms				
» How many terms can I	Enter keywords in English				
enter per field? » Can I search with a combination of words?	Keywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeywerkeyw	word(s) in			
» Can I use truncation or wildcards?	Publica	title or	airplane* land* gea	r* rotat*	hair
» What are publication, application, priority and NPL reference numbers?	Applica	abstract:	·		
» How do I enter publication, application, priority and	Priority number:		W01995US15925		
NPL reference numbers?	Publication date:		yyyymmdd		
between the IPC and the	Applicant(s):		Institut Pasteur		
» Can I enter a date range?	Inventor(s):		Smith		
> How can I find out which is the most recent document	European Classification (ECLA):		F03G7/10		
available for a given country?	International Patent Classification (IPC):		H03M1/12		
		SEARCH CLEAR		J	

1. ábra Az első példa összetett keresési képernyője

2. ábra A tárgyszavas keresés találati listája

١	European Patent Office		espacenet
Home Contact	English Deutsch Français		
Quick Search Advanced Search	Search the Euro	How do I use the Classification	on search? Get assistance o
Number Search	View Section	Find classification(s) for keywords	Find description for a symbol
Last result list	Index A B C D E F G H Y	airplane* land* gear* rota	e.g. A23C
Classification		Go	Go
Search			Next page: A
Get assistance o	PERFORMING OPERATIONS: TE	ANSPORTING	AL
Quick Help	CHEMISTRY; METALLURGY		с П
» What is the ECLA classification	TEXTILES; PAPER		D 🗆
system?	FIXED CONSTRUCTIONS		E
» How do I enter a classification number?	MECHANICAL ENGINEERING; LI OR PUMPS	GHTING; HEATING; WEAPONS; BLAST	
» Can I retrieve a	PHYSICS		G 🗌
classification using keywords?	ELECTRICITY		н 🗆
» Can I start a new	GENERAL TAGGING OF NEW TE	CHNOLOGICAL DEVELOPMENTS[N04	03] Y 🗌
search using the classifications listed?	Expand groups	archform:	Copy Clear
» Is the ECLA system updated?			
» How can I view the text of an ECLA class?			
top)		

3. ábra Az osztályozási keresés képernyője

Ilyenkor érdemes bevetni az osztályozási jelzeteket. Igen ám, de a jelzetek meghatározásához az osztályozási rendszer és az adott szakterület ismerete szükséges. Ilyenkor segíthet az esp@cenet "*Classification Search*". A fenti keresőkérdés maximum négy legfontosabb tárgyszavát írjuk be az adatbázis "Classification Search" felületén látható "Find classification(s) for keywords" ("osztályozási jelzet keresése szavakkal") mezőbe (*3. ábra*).

Az osztályozási keresőfelületen ugyan az NSZO szekcióit látjuk, illetve a hierarchiában lejjebb haladva annak finomított változatát az ECLA jelzeteket, de ha a keresést elindítjuk a "Go" gombra kattintva, nem az osztályozási rendszer jelzeteinek magyarázatában keresünk, hanem magában a teljes, ECLA-val osztályozott adatbázisban. A keresés eredményeként viszont előfordulási gyakoriság szerint a kulcsszavak alapján megtalált rekordok osztályozási jelzeteit, illetve annak magyarázatait kapjuk meg. Vagyis az osztályozási felületen végzett keresőszavas keresés megadja azt a legrelevánsabb jelzetet, amelyiket a további kereséshez érdemes használni. A relevancia fokát a jelzet megnevezése előtt szereplő kis négyzetek száma jelzi. A módszer lényege, hogy a rendszer a megadott természetes nyelvű keresőszavak alapján a tárolt rekordokban megkeresi a keresőszavaknak megfelelő kulcsszavakat, majd e kulcsszavak alapján megtalált rekordokban a jelzeteket. A jelzeteket végül a rekordokban való előfordulási gyakoriságuk alapján felkínálja a meghatározásukkal együtt. Kézenfekvő ugyanis, hogy ha adott rekordot adott kulcsszavak és adott jelzetek jellemeznek tartalmilag, akkor a kulcsszavakhoz az adott jelzetek a megfelelőek.

Esetünkben az esp@cenet rekordokban előforduló kulcsszavak alapján a B64C25 alosztályba sorolt szabadalmi dokumentumokban fordulnak elő leg-gyakrabban a keresett kifejezések (4. ábra).

4. ábra A leggyakrabban előforduló jelzetek gyakorisági sorrendben

View Section	Find classification(s) for keywords	Find description for a symbol		
Index A B C D E F G H Y	syringe injection Go	e.g. A21D10 Go		
		Previous page: B64C2		
PERFORMING OPERATIONS; TRANSPORTING				
AIRCRAFT; AVIATION; COSMONAUTICS B64				
AEROPLANES; HELICOPTERS Influencing air-flow over aird	B640			
Alighting gear (air-cushion alig	hting gear B60∨3/08)	B64C2		
		B64C25/0		
characterised by the ground or like engaging elements (arrester hooks B64C25/68) B64C25				
the elements being rotated befo	B64C25/4			

5. ábra Az ECLA osztályozási rendszer hierarchiája

B64C25 jelzetre kattintva nyílik meg az alosztály teljes hierarchiája. Ezt végignézve megtaláljuk a keresett kulcsszavak alapján az alcsoport szintű pontos jelzetet, ami B64C25/40. Erre a jelzetre kattintva a hierarchiaszintek egymás alatt jeleníthetők meg (5. ábra).

Innentől már gyerekjáték az ECLA jelzet szerinti keresés; jelöljük ki a jelzetet a mögötte levő négyzettel, így az bekerül a másolás mezőbe (6. ábra), majd egy újabb kattintás a "Copy" gombra, és kiválasztott jelzetünk bekerül az adatbázis ECLA osztályozási jelzet szerinti keresőmezőjébe (7. ábra).

7. ábra A kiválasztott jelzet a keresőmezőben

A következő lépések immár ismerősek, indítsuk el a keresést és a találati lista (8. ábra) megjelenik a szakterület legrelevánsabb szabadalmi dokumentumaival.

8. ábra A találati lista osztályjelzet szerinti keresés után

A szabadalmi dokumentumok teljes rekordjai a címre kattintva jeleníthetők meg.

2. példa

Példánkban egy kulcsszavakkal jól meghatározható szakterületet választottunk, ebben az esetben azonban a találatok szóródása, valamint a négy beírható kifejezés korlátja miatt érdemes az osztályozási jelzeteket használni. Keressük a **biztonsági autós gyereküléssel** foglalkozó szabadalmi dokumentumokat.

A keresőkérdésben szereplő szavaknál itt is javasoljuk a csonkolást, azonban a **car(s)** kifejezésnél a további irreleváns rekordok megjelenése miatt nem a végtelen csonkolást, hanem a 0, vagy 1 karakter helyettesítésére szolgáló **?** jelet használjuk.

A keresőkérdés: safe* AND child* AND seat* AND car?

A lépések hasonlóak az előző példában leírtakhoz: először az adatbázis tárgyszavas kereső képernyőjét (9. ábra), illetve a keresés eredményét mutatjuk be.

plastic and bicycle
hair
WO03075629
DE19971031696
WO1995US15925
yyyymmdd
Institut Pasteur
Smith
F03G7/10
H03M1/12

9. ábra A második példa keresőképernyője

A találati lista (10. ábra) lapozgatásakor szembesülünk azzal, hogy az autós üléseken kívül bútorok, gyermekjátékok és egyéb aktív valamint paszszív biztonsági felszerelések szerepelnek a rekordok között.

10. ábra A tárgyszavas keresés eredménye

A böngészőprogramunk beállításától függően írjuk, vagy illesszük be ugyanezeket a kifejezéseket az adatbázis "Classification Search" felületén látható "Find classification(s) for keywords" mezőbe. A feltett kérdésre a válasz egyértelmű, olyan osztályozási jelzet a legrelevánsabb (*11. ábra*), amely a közlekedési eszközök üléseivel kapcsolatos.

iew Se dex A I	ection BCDEFGHY	Find classification(s) for keyw safe* child* seat* car? Go	e.g. A23C	or a symbol	
•••••	Seats specially adap invalids from, vehicles	ted for vehicles (for facilitating a A61G3/02; railway seats	ccess of invalids to, or exit	of B60N2	
	Hand carts having m therefor; Equipment	ore than one axis carrying tran therefor [N: (convertible from one	aport wheels; Steering -axled to two-axled vehicle	devices <mark>B62B3</mark> e	
•	Safety beits or body harnesses in vehicles (safety beits or body harnesses in general A62B36/00)				
	Accessories for children's furniture, e.g. safety belts, baby-bottle holders (holders for bottles for medicinal feeding A61J9/06; safety				
	Children's chairs (chairs generally A47C)				
-	Other nursery furniture (auxiliary or portable toilet seats for children A47K13/06)				
-	Carriages for childre	en; Perambulators, e.g. dolls` pe	rambulators	B62B7	
•	Arrangements or fitt occupants or pedes body hamesses in veh	ings on vehicles for protecting trians in case of accidents or of licle	or preventing injuries t her traffic risks (safety b	oelts or	
•	Arrangements or ad for (of radio sets, telev belts or the like	aptations of other passenger fil vision sets, telephones, [N: stowing	tings, not otherwise pro or holding appliances], sa	fety	
	Accessories or deta ta	ils specially adapted for hand c	arts ([N: B62B3/14B], B62	B9/00 B62B5	

11. ábra A második példa osztályozási keresőképernyője

A pontos jelzet kiválasztásához meg kell jelenítenünk az összes hierarchiaszintet. Ne keseredjünk el, ha ez a korábbinál hosszabbra nyúlik, böngészőprogramunk beépített oldalkeresőjével (pl.: Ctrl F) az ülésekben ülők célcsoportját beírva (esetünkben: "child") több releváns alcsoporthoz is jutunk. A B60N2/26 alcsoporton kívül a B60N2/28as alcsoportban – egy hierarchiaszinttel lejjebb – a jármű meglevő üléseire szerelhető ülésekre bukkantunk. Jelöljük ki mindkét jelzetet a mögöttük levő négyzetre kattintva (*12. ábra*).

Az esp@cenet keresőfelületre történt bemásolást követően egy feladatunk maradt: bővítsük a találati halmazt a két jelzet közé írt OR logikai operátor segítségével (*13. ábra*). Ne hagyjunk találatokat veszni!

A találati lista ezúttal is kibővült, azaz az osztályozási jelzetek használatával az eddig "rejtőzködő" dokumentumokat is megtaláltuk *(14. ábra)*. Figyelem: maximum az első 500 rekord jeleníthető meg!

Quick Search	Hov	v do I use the Classificati	on search? Get as	sistance o
Advanced Search	Search the European	1 classification		
Number Search	Find c	assification(s) for keywords	Find description for	r a symbol
Last result list	View Section e.g. r	nast sail	e.g. A23C	
My patents list 0	Index A B C D E F G H Y Go		Go	
Classification			Previous	s page: B60N
Search	PERFORMING OPERATIONS; TRANSPO	RTING		в 🗆
Get assistance o	VEHICLES IN GENERAL			B60 🗌
What is the ECLA	State Specially adapted for vehicles (for facilitating access of invalids to, or exit of invalids from, vehicles A6103002, railway seats B61033000, cycle seats B6211/00, aircraft a seats B6011/00, B620504, B60052010) B6002			
system? » How do I enter a				
classification number?				B60N2/00
» Can I retrieve a	for particular purposes or particular vehicles			B60N2/24
classification using keywords?	for children (B60N2/30 takes precedence)			860N2/26 🗹
» Can I start a new search using the	Show notes Expand groups Copy to searchform:	B60N2/26 B60N2/28	E	opy Clear
» is the ECLA system	[N: Adaptations for seat belts]			B60N2/26B
updated?	Seats readily mountable on, and dismo the vehicle	untable from, existing seats [N:	or other parts] of	860N2/28 🗹
text of an ECLA	[N: Adaptations for seat belts (seat be	elts for children in general B60R	22/10B)] [C0011]	B60N2/28B
class?	[N: securing the child seat to the ve	nicle] [N0011]		860N2/2882
	[N: with additional tether connecte the top of the back rest [NI0306]	d to the top of the child seat and	d passing above	B60N2/28B2T
Keresés: child	😽 Következő 🎡 Előző 📄 Ögszes kiemelése 🔲 K	is- és nagybetűk megkülönböztetése 👘	🔁 Az oldal vége elérve, folyt	atás az elejétől

12. ábra Az osztályjelzetek kiválasztása az oldalkeresés után

Enter keywords in Eng	glish			
Keyword(s) in title:				plastic and bicycle
Keyword(s) in title or abstract:				hair
Publication number:				WO03075629
Application number:				DE19971031696
Priority number:				WO1995US15925
Publication date:				yyyymmdd
Applicant(s):				Institut Pasteur
Inventor(s):				Smith
European Classification (ECLA):	B60N2/26 (OR B60N2,	/28	F03G7/10
International Patent				H03M1/12

13. ábra A kiválasztott jelzetek a keresőmezőben

14. ábra A több mint 900 tagúra bővült találati lista

Ujvári J.–Vadász Á.: Vele, de nélküle: szabadalmi dokumentumok ...

Az osztályozási felület használata sok kínlódástól menti meg a keresőt, de ne felejtsük el, hogy a mintegy 60 millió dokumentumból csak 28 milliónak van ECLA osztályozási jelzete, így eredményekre csak ezek közül számíthatunk. Mindazonáltal, ha ezzel a módszerrel egy szabadalmi bejelentés előtti előzetes újdonságkutatás során akár csak egyetlen releváns dokumentumot is találunk, az már megóv minket a felesleges pénzkidobástól, és újabb lendületet adhat a további kutatásokhoz. Ha viszont a kereséskor egyetlen releváns találatunk sincs, abból még ne következtessünk arra, hogy ilyen dokumentum nem is létezik. Különös óvatosság ajánlatos a vegyületek és a génszekvenciák keresésénél. Biztosra menni csak a professzionális térítéses adatbázisok használatával (pl.: Derwent World Patent Index, vagy a Chemical Abstracts) és professzionális kutatók segítségével lehet.

Irodalom

HENCZI Mária: A szabadalmi osztályozási rendszerek szerepe és fejlődése. = Iparjogvédelmi és szerzői jogi szemle, 2.(112.) köt. 6. sz. 2007. dec., p. 5–26. http://classifications.mszh.hu/ipc/ http://ep.espacenet.com/ http://v3.espacenet.com/eclasrch http://www.epo.org/topics/innovation-andeconomy/handbook/novelty/espacenetsearching.html http://www.wipo.int/classifications/ipc/ipc8/?lang=en KRAINIK Renáta–ZÁBORI Zoltán: NSZO – nem csak

generációváltás: reform. = Iparjogvédelmi és szerzői jogi szemle, 1.(111.) köt. 2. sz. 2006. ápr., p. 28–34. UNGVÁRY Rudolf–VAJDA Erik: Az információkezelés szavai = TMT, 50. köt. 12. sz. 2003. p. 479–490.

Beérkezett: 2008. IX. 25-én.

Ujvári János

szabadalmi információs szakértő, a Magyar Szabadalmi Hivatal Szabadalmi Tár és Iparjogvédelmi Szakkönyvtár osztályvezetője. E-mail: *janos.ujvari* @hpo.hu

Vadász Ágnes

tájékoztató informatikus, elektronikus kiadványok szerkesztője, európai uniós projektek vezetője, a Magyar Szabadalmi Hivatal Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Osztályának igazgatóhelyettese. E-mail: <u>agnes.vadasz@hpo.hu</u>

Függelék

A Magyar Szabadalmi Hivatal nyilvános Szabadalmi Tára és Iparjogvédelmi Szakkönyvtára

A szakkönyvtár szabadalmi, használatiminta-oltalmi, védjegy, formatervezésiminta-oltalmi dokumentumokon túl a szellemitulajdon-védelem területén egyedülálló, több mint 50000 kötet könyvből, szakdolgozatból, valamint külföldi és magyar szakfolyóiratból álló gyűjteménnyel áll az olvasók rendelkezésére. A HunTéka könyvtári integrált rendszerben feldolgozták a szakkönyvi és a szellemitulajdon-védelmi szakfolyóiratok cikkeinek bibliográfiai adatállományát is. Az online katalógus a következő címen érhető el: http://mszh.asp.hunteka.hu/index.jsp.

A szabadalmi és használatiminta-oltalmi dokumentumok kutatása speciális ismereteket igénylő feladat. Ezért az első lépések megtételéhez – a szabadalmi dokumentumok, az osztályozási rendszer megismeréséhez, az elérhető iparjogvédelmi adatbázisokban történő eligazodáshoz stb. – segítséget nyújtanak a Szabadalmi Tár munkatársai.

A Magyar Szabadalmi Hivatal információs központja a 1054 Budapest, Akadémia u. 21. szám alatt található.

Nyitvatartási idő:			
hétfő	9.00–13.00		
kedd:	9.00–13.00		
szerda:	10.00-18.00		
csütörtök:	9.00–13.00		
péntek:	9.00–11.00		

Az esp@cenet worldwide adatbázisról

Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) által üzemeltetett ingyenes adatbázis – a rendelkezésre álló adatok szerint – 81 ország, illetve nemzetközi szervezet több mint 60 millió szabadalmi dokumentumát tartalmazza, amelyek többsége azonban nem megadott szabadalom, hanem nyilvánosságra hozott szabadalmi bejelentés. Ezek általában új megoldás első publikációját jelentik, megelőzve a folyóiratcikkek megjelenését vagy a termék piacra kerülését. Az adatbázis tartalma egyaránt fontos a technika állásának feltárása, illetve a világviszonylatban vizsgált újdonság szempontjából, mivel tartalmazza a WIPO ajánlásban megfogalmazott ún. PCT minimum dokumentáció* szabadalmi részét.

A fontosabb adatok bibliográfiai lefedettsége alapján 30,5 millió dokumentumhoz cím, 18,9 millióhoz angol nyelvű kivonat, 38,9 millióhoz a bejelentő neve, 29,5 millióhoz pedig ECLA osztályjelzet tartozik.

A keresőfelület az ESZH hivatalos nyelveinek megfelelően angol, német vagy francia lehet, azonban a keresés nyelve angol. Az esp@cenet tárgyszó, dokumentumazonosítók, névadatok, dátumok, osztályozási jelzetek szerinti keresési lehetőséget kínál; egy-egy keresőmezőbe legfeljebb négy keresőkifejezés írható, ezek logikai operátorokkal (AND, OR, NOT) kapcsolhatók össze és helyettesítő karakterek is használhatók.

A találatok megjelenítése az első 500 rekordra korlátozódik, feldolgozottsági szinttől függően a bibliográfiai adatokon kívül az egyes dokumentumrészek (leírás, igénypontok) szövegesen, a szabadalmi dokumentumok és az ábrák PDF formátumban jeleníthetők meg, illetve tölthetők le.

Az adatbázis többletszolgáltatásai közé tartozik a szabadalomcsalád visszakeresése, amelyből megállapítható, hogy hol jelentettek be egy-egy találmányt, a jogállás-információk lekérdezése annak megállapításához, hogy a szabadalom érvényben van-e vagy sem.

* http://www.wipo.int/standards/en/part_04.html

Európai Osztályozás (ECLA)

Az ECLA osztályozási rendszer a Nemzetközi Szabadalmi Osztályozási rendszer további hierarchikus bővítésével jött létre. Míg az NSZO csak 70 000, az ECLA 134 000 jelzetet tartalmaz, amelyeket az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) adott szakterületen dolgozó elbírálói rendelik hozzá a szabadalmi dokumentumokhoz. Ezért pontosabb, egységesebb és szisztematikusabb az NSZO-nál. 2006-ban mintegy 28 milló dokumentum viselt ECLA jelzetet. Az ECLÁ-t folyamatosan felülvizsgálják és újraosztályozzák a dokumentumokat. Ha egy dokumentumhoz tartozik ECLA osztályozás, akkor ez automatikusan hozzáadódik annak dokumentumnak a szabadalomcsaládjához (legalább egy közös elsőbbséggel rendelkező iratok együttese), amelyet elsőként osztályoztak az ECLA szerint. Az ECLA jelzet úgy jön létre, hogy az NSZO jelzethez hozzáadódhat még egy EC alcsoport. Formailag ez egy betű (2. példa alapján B60N2/28B), amelyet egy szám követ(het) (B60N2/28B2), amelyet egy újabb betű követ(het) (B60N2/28B2T).

Az ECLA osztályozást az esp@cenet osztályozási felületén tekinthető meg.

http://v3.espacenet.com/eclasrch

A Nemzetközi Szabadalmi Osztályozás (NSZO)

Nemzetközi Szabadalmi Osztályozásra (NSZO) vonatkozó Strasbourgi Megállapodás (1971) célja azoknak a nehézségeknek az áthidalása volt, amelyeket a nemzeti szabadalmi osztályozások sokarcúsága okozott több ország szabadalmi dokumentumaira kiterjedő kutatások során. A megállapodást aláíró államokon kívül, számos ország – köztük Magyarország – alkalmazza és tünteti fel az NSZO jelzeteket a hivatalos lapokban, illetve szabadalmi és használatiminta-oltalmi dokumentumokon.

Az NSZO revíziója, folyamatos bővítése, finomítása a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) felügyeletével folyik. 1968-tól 2005-ig az NSZO szövegét ötévenként vizsgálták felül. 2006. január 1-jét követően lépett hatályba az osztályozási rendszer jelenleg is érvényes 8. kiadása. Ezzel a generációváltással a rendszer lényegét érintő reform valósult meg, amely egyaránt kielégíti a gyorsan változó műszaki ismeretterületek osztályba sorolását, és ez által a magasabb követelményeknek is eleget tevő kutathatóságát.

Az NSZO-nak azt a jelzetállományát, amely viszonylagos állandóságot mutat, magállománynak, "core level"-nek nevezték el. Ez a magállomány mintegy 20 ezer jelzetet tartalmaz. Az NSZO emelt szintje ("advanced level") magában foglalja a magállomány összes csoportját, valamint további alcsoportokat és mélyebb hierarchiaszinteket, ez több mint 70 ezer jelzetet jelent. Míg a magállományi szintet háromévenként frissítik, addig az emelt szintet háromhavonként vizsgálják felül. Ez utóbbit ezért célszerűbb elektronikus formában közzétenni.

A hivatalos nyelvű változatok a WIPO honlapján érhetők el (http://www.wipo.int/classifications/ipc/en/index.html). Az NSZO 8. kiadásának magyar változata az MSZH honlapján (http://classifications.mszh.hu/ipc/) hozzáférhető.

Az egyes sorok eltérő színével, illetve a sorok végén található betűjelzéssel (C vagy A) különböztetik meg az osztályozási jelzetek szintjét.

Az NSZO felépítése

Az NSZO mesterséges nyelven alapuló (alfanumerikus), szabványosított, kötött szótáras, hierarchikus osztályozási rendszer. Szintjei felülről lefelé haladva: szekciók, osztályok, alosztályok, fő- és alcsoportok. Az osztályozási rendszer nyolc szekcióból áll (A - H):

A Közszükségleti cikkek B Ipari műveletek; Szállítás C Vegyészet és kohászat D Textil- és papíripar E Helyhez kötött létesítmények F Gépészet; Világítás; Fűtés; Fegyverek; Robbantás G Fizika H Elektromosság Egy-egy osztályozási jelzet betűk és számok kombinációjából épül fel (PI.: B 64 C 25/40). A szekciók szerkezete az 1. példa alapján: LÉGI JÁRMŰVEK; REPÜLÉS; ŰRHAJÓZÁS osztályok: B 64 REPÜLŐGÉPEK; HELIKOPTEREK alosztályok: B 64 C főcsoportok: B 64 C 25/00 Fel-, illetve leszállószerkezetek azokkal az elemekkel jellemezve, amelyek a talajjal vagy hasonló felülettel érintkeznek az elemeket forgatják a talaj érintése előtt alcsoportok: B 64 C 25/40 Az alcsoportokon belüli további hierarchiát egyedül a jelzetet követő pontok száma határozza meg, és nem az alcsoport számozása.